

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : **16 Ocak 2025**

Sayı : **8876**

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

22206

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98 inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ncı maddeleri gereğince **Adalet Bakanı Yılmaz TUNÇ** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Gülcan KIŞ

Mersin Milletvekili

Basın özgürlüğü, demokrasinin temel unsurlarından biridir. Ancak Türkiye, Sınır Tanımayan Gazeteciler (RSF) tarafından yayımlanan 2024 Dünya Basın Özgürlüğü Endeksi'nde 158. sırada yer almıştır. Bu sıralama, önceki yıla göre 7 basamaklık bir iyileşmeyi ifade etse de, Türkiye'nin hâlâ “çok vahim” kategorisinde bulunması, basın ve ifade özgürlüğü konusundaki sorunların sürdüğünü göstermektedir.

Türkiye Cumhuriyeti, 2002 yılında aynı endekste 99. sırada yer alırken, 2021 yılında 153. sıraya gerilemiş ve 2022 yılında 149. sıraya yükselmiştir. Ancak, 2023 yılında yaşanan 16 basamaklık düşüş, basın özgürlüğü alanındaki sorunların derinleştiğini ortaya koymuştur. Özellikle medya temsilcilerinin tutuklanması, keyfi davaların artması, internet yasakları ve RTÜK tarafından verilen caydırıcı cezalar, bu gerilemede etkili olmuştur.

2024 yılı itibarıyla Türkiye'nin sıralamada iyileşmesine rağmen, ülkede gazetecilere yönelik baskılar, internet sansürleri ve medya kuruluşlarına uygulanan cezalar devam etmektedir. Basın kartlarının Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı tarafından verilmesi, gazetecilerin uzun tutukluluk süreleri ve internet erişim engelleri gibi konular, basın özgürlüğünü doğrudan etkileyen unsurlar arasında yer almaktadır.

Bu bağlamda, Türkiye'de basın özgürlüğünün daha fazla gerilemesini önlemek, gazetecilerin mesleklerini özgürce icra edebilmelerini sağlamak ve ifade hürriyetini güçlendirmek amacıyla aşağıdaki soruların Adalet Bakanı tarafından yanıtlanmasını elzemdir.

1. 2024 Dünya Basın Özgürlüğü Endeksi'nde Türkiye'nin 158. sırada yer almasının nedenleri nelerdir? Hükümet bu gerilemeyi önlemek ve daha üst sıralara çıkmak için hangi adımları atmayı planlamaktadır?
2. Gazetecilerin yargılama süreçlerinde uzun tutukluluk süreleri ve keyfi adli kontrol uygulamaları devam etmekte midir? Bu konuda adil yargılama ilkesinin sağlanması adına hangi reformlar planlanmaktadır?
3. Basın kartlarının Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı tarafından verilmesi, meslek örgütleri tarafından eleştirilmektedir. Basın kartı verme prosedürünün bağımsız meslek örgütlerine devredilmesi için bir çalışma yapılması düşünülmekte midir?
4. Cezaevlerinde bulunan gazetecilerin durumu ile ilgili kapsamlı bir değerlendirme yapılmış mıdır? Basın faaliyetleri nedeniyle tutuklu bulunan gazetecilerin serbest bırakılmasına yönelik bir çalışma yapılacak mıdır?
5. Türkiye'de internet haber sitelerine ve çevrimiçi içeriklere yönelik erişim engelleri artmaktadır. İnternet yasaklarının ifade özgürlüğünü ihlal etmemesi adına hangi yasal düzenlemeler yapılacaktır?
6. RTÜK ve Basın İlan Kurumu tarafından uygulanan cezalar ve ilan ambargoları, medya kuruluşlarının özgürce haber yapma hakkını kısıtlamaktadır. Bu kurumların bağımsızlığını sağlamak için hangi reform adımları atılacaktır?
7. Geçtiğimiz yıllarda gazetecilere yönelik fiziksel ve psikolojik şiddet vakaları artış göstermiştir. Bu tür saldırıların önlenmesi ve gazetecilerin can güvenliğinin sağlanması için Adalet Bakanlığı tarafından hangi tedbirler alınmaktadır?
8. Basın özgürlüğünün güçlendirilmesi, gazetecilerin özgürce çalışabileceği bir ortamın yaratılması ve kamuoyunun doğru haber alma hakkının korunması için Adalet Bakanlığı'nın kısa ve uzun vadede planladığı somut adımlar nelerdir?